Diversiteit in onderwijs

Het onderwijs in Vlaanderen wordt steeds diverser en leerkrachten zijn vaak zoekende naar hoe ze deze diversiteit optimaal kunnen inzetten in hun klaspraktijk. Stad Mechelen bracht een aantal aspecten in kaart die een kwalitatief diversiteitsbeleid in de school kunnen versterken en sturen. We stellen ook een aantal organisaties voor die ondersteuning kunnen bieden als je hieraan wil werken. Stad Mechelen werkt met deze organisaties op een prettige manier en in vertrouwen samen. Ze kennen Mechelen en haar onderwijslandschap én ze kennen elkaar.

Elke organisatie heeft wel iets te bieden. In de tabel op de volgende pagina kan je zien in welke thema's ze gespecialiseerd zijn. Ze werken zowel voor het secundair als voor het basisonderwijs, langdurig en structureel, maar even goed eenmalig en vaak op maat. Samen bieden ze een antwoord op al uw ondersteuningsnoden: processen begeleiden, focusgroepen met ouders ondersteunen, adviesgesprekken voeren, een lezing geven of een workshop, coaching. Wil je weten wat ze voor jou kunnen doen? Contacteer hen en vraag naar meer info.

MECHELEN

	Partnerschap met ouders	Differentiatie	Meertaligheid	Socio-economische diversiteit/ kansarmoede (ook in relatie tot ouders)	Inclusie realiseren	Omgaan met verschil (religieuze/ etnisch-culturele diversiteit) Versterken van interculturele competenties	Gender
Agentschap Inburgering en Integratie	●		●			●	
Çavaria					●		●
Ceapire						●	
Cirra						●	
Ella vzw						●	●
ROJM OverKop Mechelen						●	
Samenlevingsopbouw Antwerpen provincie	●			●			
School zonder racisme	●		●	●	●	●	
Schoolmakers	●	●			●		
Steunpunt diversiteit en leren	●	●	●	●	●		
ZALM vzw	●		●	●	●	●	●

Agentschap Inburgering en Integratie

Het Agentschap Integratie en Inburgering is een Vlaams overheidsagentschap. Ze zetten zich in voor een samenleving waarin iedereen gelijke kansen krijgt.

- **Contactpersoon**
  Cleo Swinnen • cleo.swinnen@integratie-inburgering.be
- **Website**
  www.integratie-inburgering.be/contactpunt-mechelen
- **Extra tip**
  Agentschap Inburgering en Integratie heeft een open aanbod.

Çavaria

Çavaria is de Vlaamse belangenverdediger van LGBTI+-mensen en koepel van LGBTI+-organisaties. Bij çavaria is een gedetacheerde leerkracht aan de slag die instaat voor vorming en trajectbegeleiding op maat van jouw onderwijsinstelling.

- **Contactpersoon**
  Kaj Poelman • kaj.poelman@cavaria.be
  Joline Van Steenbergen • joline.vansteenbergen@cavaria.be
- **Website**
  www.cavaria.be/wat-doen-we/onderwijs
- **Extra tip**
  Je kan Kaj of Joline ook inschakelen voor een lezing op je school, bijvoorbeeld over hoe lesgeven over LGBT+ thema's.

Ceapire

Centrum voor Expertise, Advies, Preventie en Interventie voor Radicalisme en Extremisme (CEAPIRE) is gespecialiseerd in problematieken gerelateerd aan de islam, radicalisme en extremisme, culturele diversiteit, integratie en burgerschap. Ceapire kan wanneer gewenst een training, workshop en/of cursus volledige toespitsen op de wens van de school. Ceapire heeft bestaande trainingen, workshops en cursussen rond o.a. Islam, cultuur & conflicthantering en omgang met moslimjongeren.

- **Contactpersoon**
  Cherif el Farri • cherif@ceapire.be
- **Website**
  www.ceapire.be
- **Extra tip**
  Je kan Cherif ook inschakelen voor een lezing op je school, bijvoorbeeld over hoe straatcultuur de school binnendringt.

Cirra

CIRRA staat voor Centre of Expertise for Intellectual Reformation, Research and Advice. CIRRA is een onafhankelijk expertisecentrum dat werd opgericht door toegewijde en hoogopgeleide adviseurs en experts in intercultureel en levensbeschouwelijke diversiteit en islamgeralteerde onderwerpen, afkomstig uit verschillende disciplines. Cirra vezorgt o.a. vormingen en workshops voor scholen over islam(beleving) en omgang met levensbeschouwelijke diversiteit.

- **Contactpersoon**
  Khalid Benhaddou en Brahim Bouzarif • info@cirra.be
- **Website**
  www.cirra.be
- **Extra tip**
  Je kan Khalid of Brahim ook inschakelen voor een lezing op je school, bijvoorbeeld over omgaan met levensbeschouwelijke diversiteit.

Ella vzw

Ella is een kenniscentrum rond 'gender en etniciteit'. Er is vandaag meer dan ooit nood aan gedegen, gedragen en toepasbare kennis over gender en etniciteit in Vlaanderen. Ella heeft jarenlange ervaring in de ontwikkeling en toepassing van kennis, methodieken en vormingen in de praktijk, onderhoudt dichte contacten met de doelgroep(en) en heeft gedreven en geëngageerde medewerkers en vrijwilligers die wetenschappelijk geschoold en/of ervaringsdeskundig zijn op het vlak van gender en etniciteit.

- **Contactpersoon**
  Sarah Scheepers • ella.sscheepers@amazone.be
- **Website**
  www.ellavzw.be
- **Extra tip**
  Je kan Sarah ook inschakelen voor een lezing op je school, bijvoorbeeld over genderongelijkheid.

OverKop (en de interactie-academie)

In het Mechels OverKop-huis kan je als jongere tot 25 jaar gewoon binnen en buiten lopen en allerlei leuke activiteiten doen. Het is een veilige plek waar je ook een luisterend oor vindt en beroep kan doen op professionele (therapeutische) hulp, zonder een label opgeplakt te krijgen. Op die manier worden er bruggen gebouwd tussen jongeren en welzijn/geestelijke gezondheidszorg.

OverKop ondersteunt jongeren, gezin, scholen en partners in cultuursensitieve bruggen, hulpverlening, vorming en ontwikkeling zowel op individueel als groepsniveau. Samen met de Interactie-Academie vzw en gesteund door het Rode Neuzenfonds ontwikkelde ROJM OverKop Mechelen een gespreksmethodiek, bedoeld om met groepen te reflecteren over cultuur, migratie en de effecten hiervan op identiteit en omgangsvormen, op maat van klasgroepen en leerlingen. Een Trenziria gesprek is een leidraad voor een respectvolle dialoog en cultuursensitieve communicatie vanuit diversiteit als meerwaarde. Trenziria stimuleert inzicht, begrip en mildheid voor elkaar en elkaars culturele- en meerzijdige identiteit en grijpt laagdrempelig in op het individueel en collectief psychisch welzijn in de klas. Tijdens het gesprek staat de kracht en het belang van de groep als mede verantwoordelijk voor psychisch welbevinden naast individuele verantwoordelijkheid centraal. De begeleidende leerkracht en leerlingenbegeleider ontvangen waardevolle inzichten om nadien op verder te werken in de klas. Trenziria leidt tot minder gepolariseerde en rijke gesprekken die het samenleven en samenwerken bevorderen.

- **Contactpersoon**
  Ludmilla Moons • ludmilla.moons@cawboommechelenlier.be
- **Website**
  www.rojm.be/overkop (link Trenziria) en www.overkop.be
- **Extra tip**
  Je kan Ludmilla ook inschakelen voor een lezing op je school, bijvoorbeeld over identiteit van jongeren met een migratieachtergrond.

Samenlevingsopbouw Antwerpen provincie

Samenlevingsopbouw werkt aan sterke onderwijskansen voor maatschappelijk kwetsbare groepen. Scholen worden vandaag geconfronteerd met heel wat uitdagingen : armoede, vluchtelingen, anderstaligheid, andere bijzondere zorgnoden, ... Samenlevingsopbouw wil leerkrachten, directies en zorgcoördinatoren ondersteunen in het realiseren van ouderbetrokkenheid en in de omgang met maatschappelijk kwetsbare leerlingen en ouders.

- **Contactpersoon**
  Myriam Suetens • myriam.suetens@samenlevingsopbouw.be
  Stéphanie Vandenbossche • stephanie.vandenbossche@samenlevingsopbouw.be
- **Website**
  http://www.samenlevingsopbouw-antwerpenprovincie.be/nl/programmas-en-projecten/onderwijs/schoolondersteuning_125.aspx
- **Extra tip**
  Je kan Stéphanie ook inschakelen voor een lezing op je school, bijvoorbeeld over kansarmoede of partnerschap met ouders uit het basisonderwijs.

School Zonder Racisme

School zonder Racisme vzw (SzR) is een partner voor scholen die willen werken aan een schoolcultuur dat diversiteit erkent en omarmt. Met het project 'Interculturele Schoolcultuur' gaat SzR hiervoor aan de slag met de volledige school: leerkrachten, leerlingen en hun ouders en de directie. Zo brengen ze de volledige school in beweging. Ze versterken bestaande of brengen nieuwe interculturele praktijken in beeld die werken én aansluiten op jullie schoolcontext. Ze behouden dus het unieke karakter van de school maar maken wel de omslag naar de superdiverse samenleving van vandaag en morgen. Ben je er klaar voor?

- **Contactpersoon**
  Mitch Vannecke • info@schoolzonderracisme.be
- **Website**
  www.schoolzonderracisme.be
- **Extra tip**
  Je kan School Zonder Racisme inschakelen voor een lezing op je school, bijvoorbeeld over hoe omgaan met racistische uitspraken of over oog hebben voor diversiteit.

  Presentatie en/of workshop over het belang van een schoolcultuur dat diversiteit erkent en omarmt: https://www.schoolzonderracisme.be/aanbod/leerkrachten/van-kleurenblind-naar-intercultureel

  Workshop over hoe omgaan met racistische en discriminerende uitspraken: https://www.schoolzonderracisme.be/aanbod/leerkrachten/hoe-omgaan-met-racistische-en-discriminerende-uitspraken

Schoolmakers

Schoolmakers is een coöperatieve vennootschap die leer- en veranderprocessen in scholen begeleidt. Schoolmakers wil scholen nóg sterker maken, ook op vlak van diversiteit. Het vormingsaanbod van Schoolmakers is wetenschappelijk onderbouwd en gevoed vanuit de praktijk. Daartoe werken ze samen met onze academische partner, het Steunpunt Diversiteit en Leren van de UGent. In elke vorming, training of masterclass zorgen ze ervoor dat ze zo concreet mogelijk aansluiten bij de vraag van de school.

- **Contactpersoon**
  Saskia Vandeputte • saskia@schoolmakers.be
- **Website**
  www.schoolmakers.be/aanbod/vorming/
- **Extra tip**
  Je kan Schoolmakers ook inschakelen voor een lezing op je school.

  - An Kennes (an@schoolmakers.be) over partnerschap met ouders of inclusie realiseren
  - Jan Royaekers (jan@schoolmakers.be) over differentiatie of meertaligheid en
  - Saskia vandeputte (saskia@schoolmakers.be) over differentiatie

Steunpunt diversiteit en leren (UGent)

Steunpunt Diversiteit & Leren is verbonden aan de Vakgroep Taalkunde van de Universiteit Gent en biedt een wetenschappelijk onderbouwde ondersteuning met betrekking tot het thema 'Omgaan met diversiteit'.

- **Contactpersoon**
  Karin Goosen • karin.koosen@ugent.be
- **Website**
  http://www.steunpuntdiversiteitenleren.be/vorming
- **Wat kunnen ze doen voor jouw school?**
  Je kan het steunpunt ook inschakelen voor een lezing op je school. Alle sprekers van SDL zijn te boeken via info@diversiteitenleren.be.
  - Jan De Mets over partnerschap met ouders of socio-economische diversiteit in het kleuteronderwijs
  - Sven Sierens en Nell Foster (Engels) over meertaligheid
  - Fauve De Backer over evaluatie en meertaligheid in basis en secundair onderwijs
  - Joke Ysenbaert over evaluatie en diversiteit in basis en secundair onderwijs
  - Koen Mattheeuws over meertaligheid in het basisonderwijs en over partnerschap met ouders, inclusie realiseren en differentiatie in basis en secundair onderwijs
  - Iris Roose over socio-economische diversiteit en kwaliteitsvolle interacties in het secundair onderwijs en over inclusie realiseren

ZALM vzw

Zalm (Zichtbaar anders leren in Mechelen) is een tweekoppige organisatie die schoolondersteuning op maat kan bieden. Vaak maken ze daarbij gebruik van praktijkonderzoek. Rachida Aghallaj is gewezen schoolopbouwwerkster en socioloog van opleiding. Haar expertise situeert zich in de thema's van gelijke onderwijskansen, ouderbetrokkenheid en –participatie. Ellen Huyge is onderwijssocioloog van opleiding en genoot naast onderzoekservaring, ook een aantal jaren praktijkervaring als leerkracht en leerlingbegeleider in witte én gekleurde concentratiescholen. Haar expertise situeert zich in schooleffectiviteit en genderverschillen binnen onderwijs. Hun uitgangspunt is dat positieve veranderingen ten aanzien van diversiteit, effectiever en efficiënter zijn, wanneer (etnisch-culturele) minderheidsgroepen zelf ook structureel betrokken worden bij dergelijke veranderingsprocessen.

- **Contactpersoon**
  Contact: Ellen Huyghe • ellenhuyge@gmail.com
  Rachida Aghallaj • raghallaj@gmail.com
- **Wat kunnen ze doen voor jouw school?**
  Je kan Ellen en Rachida ook inschakelen voor een lezing op je school, bijvoorbeeld over hoe omgaan met of oog hebben voor diversiteit.

Andere interessante info over deze thema's

- **Over partnerschap met ouders**
  www.samenmetouders.be

- **Over differentiëren**
  www.lerendifferentieren.be/blog
  www.steunpuntsono.be/wp-content/uploads/2018/02/SONO_2017.OL1_.6_2.pdf
  www.steunpuntdiversiteitenleren.be/onderzoek/mulae

- **Over meertaligheid**
  www.meertaligheid.be
  www.metrotaal.be
  www.steunpuntdiversiteitenleren.be/materiaal/materialen/haal-meer-uit-meertaligheid
  www.steunpuntdiversiteitenleren.be/onderzoek/mulae

- **Over socio-economische diversiteit**
  www.steunpuntdiversiteitenleren.be/onderzoek/kleine-kinderen-grote-kansen-diversiteit-benutten-in-early-childhood-education

- **Over inclusie realiseren**
  www.blog.acco.be/opvoeding-en-onderwijs/integratie-is-geen-inclusie
  www.steunpuntico.be/vorming/prioritaire-nascholing-het-m-decreet-als-motor
  www.steunpuntdiversiteitenleren.be/onderzoek/potential-power-to-teach-all

- **Over omgaan met verschil en versterken van interculturele competenties**
  www.deep-democracy.be/interculturele-competentie

- **Over discriminatie**
  www.unia.be/nl/actiedomeinen/onderwijs
  www.unia.be/nl/sensibilisering-en-preventie/tools/tools-van-partnerorganisaties/nievanier